

PREMIUM

Het NS-logo werd ontworpen in 1968 en is dit jaar dus een halve eeuw oud. © ANP

Gaat het echt al zó lang mee? Expo over iconisch NS-logo in Utrecht

Iedereen kent het. En het is zo vertrouwd dat het er voor je gevoel altijd al is geweest: het logo van de Nederlandse Spoorwegen. In 1968 werd het ingevoerd en vanaf mei wordt in het Spoorwegmuseum in Utrecht een tentoonstelling gewijd aan de toen nieuwe huisstijl, waar het logo onderdeel van is.

Wim Langejan 09-04-18, 14:37 Laatste update: 16:41

Bij de NS moesten ze er 50 jaar geleden wel aan wennen, weet Evertjan de Rooij van het Spoorwegmuseum: knalgele treinen, met blauwe strepen! „Ze vonden geel wel erg besmettelijk.” Ze waren het anders gewend bij de spoorwegen: donkerrode diesels, donkergroene elektrische treinen en donkerblauwe internationale treinen.

Maar de nieuwe kleuren kwamen er, én het nieuwe logo met de pijlen naar links en rechts. Een ijzersterk logo, dat al snel een plek kreeg in het collectieve bewustzijn.

En een complete huisstijl, die uiterst consequent doorgevoerd werd: niet alleen in en op de treinen, maar ook op de uniformen, bewegwijzering, vertrekstaten, dienstregelingen en het briefpapier.

Alternatief

De NS kon zich met de nieuwe huisstijl presenteren als een modern en aantrekkelijk alternatief voor auto en vliegtuig. Eerdere pogingen, vlak na de oorlog, om een nieuw logo te creëren liepen op niets uit. De reden: het ontwerp (een abstracte versie van een spoorwagenviel met de vleugels van handelsgod Mercurius) werd niet consequent doorgevoerd.

De Mat '64, ook wel de 'apekop' genoemd. Deze treinen werden als eerste voorzien van de toen nieuwe huisstijl van de NS. © JeanPierre Geusens

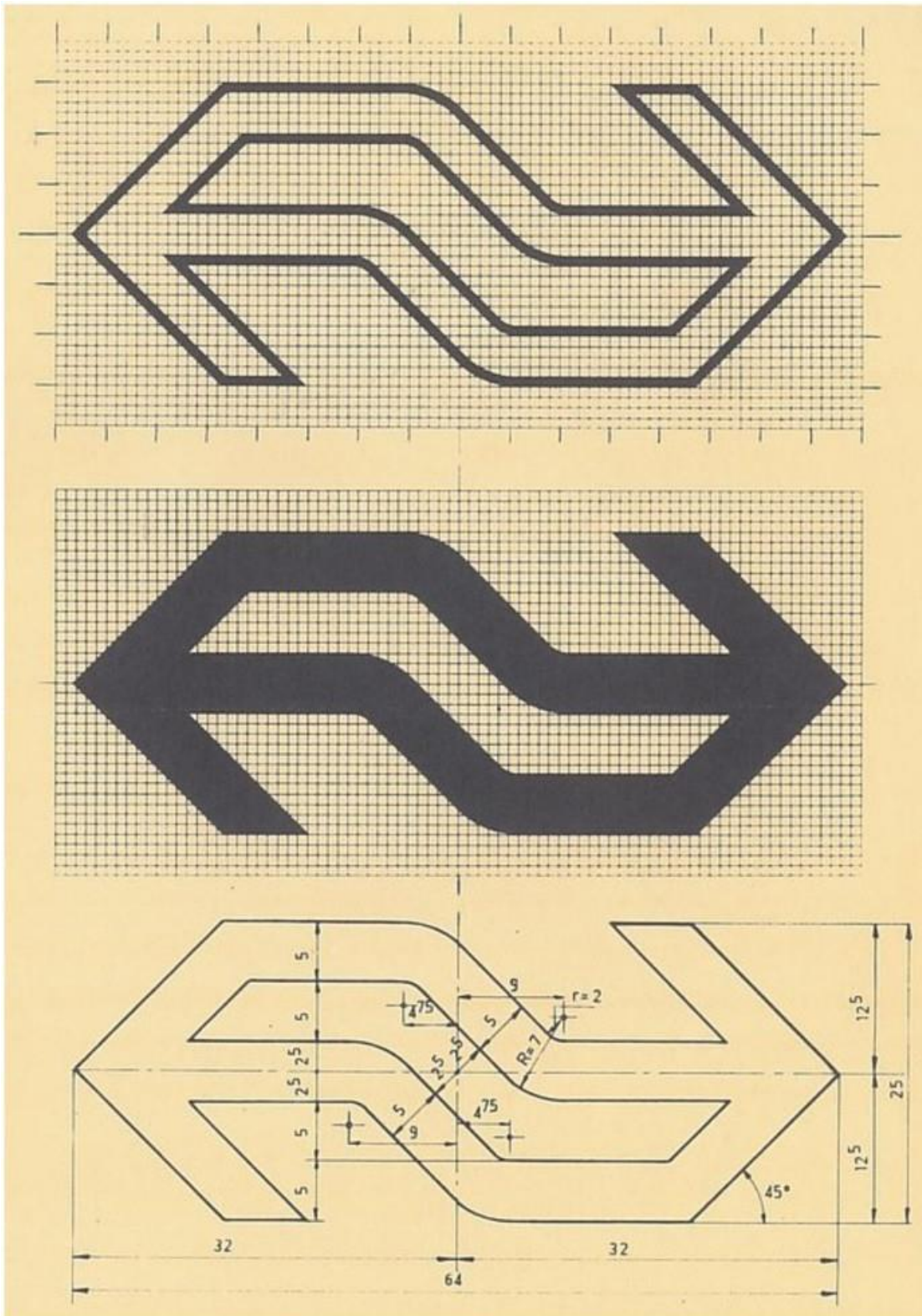
In 1968 lukte het wel. En omdat het 50 jaar geleden is dat die huisstijl werd geïntroduceerd, opent op 26 mei de nieuwe tentoonstelling *Baanbrekend Design, 50 jaar NS Huisstijl* in het Spoorwegmuseum. Op een toepasselijke plek: in een van de coupés van de Mat '64, de eerste serie treinen die in de nieuwe kleuren de fabriek uitrolde.

Die treinen gingen er twee jaar geleden uit en het Spoorwegmuseum heeft er eentje in de collectie. „We schroeven de banken uit een van de coupés en die wordt dan, samen met de balkons, de tentoonstellingsruimte”, zegt De Rooij. Te zien zijn schetsontwerpen van de huisstijl en het logo, maar ook voorwerpen in die stijl, zoals bordjes, petten, affiches, vertrekstaten en zelfs asbakken.

Grote naam

Het is de bedoeling dat de ontwerper van de huisstijl, Gert Dumbar, op enig moment aanwezig is op de tentoonstelling. De Rooij: „Dumbar is nu 78 jaar oud. Het ontwerpen van de huisstijl van de NS gaf zijn carrière een grote impuls, hij is daarna een grote naam in de ontwerpwereld geworden. Op de tentoonstelling zal ook een filmpje met een interview met hem te zien zijn.”

De tentoonstelling is te zien tot en met de herstvakantie. De coupé wordt dan weer in oude staat teruggebracht, maar De Rooij verwacht dat de banken er nog wel eens vaker uitgeschroefd worden. „Het is altijd fijn zo'n ruimte te hebben voor een pop-tentoonstelling.”

Ontwerpschetsen van het NS-logo. © Spoorwegmuseum/NS